

पौराणमात्मनः सर्वं विद्यावान् स विशम्पते । योगधर्मा महतेजा व्यासेन कथितं यथा ।
 धर्मराजश्च तत्रैनं सच्चिक्कारयिषुस्तदा । दग्धुकामोऽभवद्विद्वानय वागभ्यभाषत ।
 भो भो राजन् दग्धव्यमेतद्विदुरसंज्ञकं । कलेवरमिहैवन्ते धर्म एष सनातनः ।
 लोकाः सन्तानिका नाम भविष्यन्त्यस्य भारत । यतिधर्ममवाप्नोऽसौ नैष शोच्यः परन्तप ।
 इत्युक्तो धर्मराजः स विनिवृत्त्य ततः पुनः । राज्ञो वैचित्रवीर्यस्य तत् सर्वं प्रत्यवेदयत् ।
 ततः स राजा द्युतिमान् स च सर्वो जनस्तदा । भीमसेनादयश्चैव परं विस्मयमागताः ।
 तच्छ्रुत्वा प्रीतिमान् राजा भूत्वा धर्मजमब्रवीत् । आपो मूलं फलञ्चैव ममेदं प्रतिगृह्यतां ।
 यदर्थो हि नरो राजंस्तदर्थोऽस्यातिथिः स्मृतः । इत्युक्तः स तथेत्येवं प्राह धर्मात्मजो नृप ।
 फलं मूलञ्च बुभुजे राज्ञा दत्तं सहानुजः । ततस्ते वृक्षमूलेषु कृतवासपरिग्रहाः ।
 तां रात्रिमवसन् सर्वे फलमूलजलाशनाः ।
 इति श्रीमहाभारते आश्रमवासिके पर्वणि आश्रमवासपर्वणि षड्विंशोऽध्यायः ॥ २६ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततस्तु राजन्नेतेषामाश्रमे पुण्यकर्मणां । शिवा नक्षत्रसम्पन्ना सा व्यतीताऽथ शर्वरी ।
 ततस्तत्र कथाश्चासंस्तोषां धर्मार्थलक्षणाः । विचित्रपदसञ्चारा नानाश्रुतिभिरन्विताः ।
 पाण्डवास्त्वभितो मातुर्दूरस्थां सुषुप्तदा । उत्सृज्य सुमहार्हाणि शयनानि नराधिप ।
 यदाहारोऽभवद्राजा धृतराष्ट्रो महामनाः । तदाहारा नृवीरास्ते न्यवसंस्तां निशां तदा ।
 व्यतीतायान्तु शर्वर्या कृतपूर्वार्हिकक्रियः । भ्रातृभिः सहितो राजा ददर्शाश्रममण्डलं ।
 सान्तःपुरपरीवारः समेत्यः सपुरोहितः । यथासुखं यथोद्देशं धृतराष्ट्राभ्यनुज्ञया ।
 ददर्श तत्र वेदीश्च संप्रज्वलितपावकाः । कृताभिषेकैर्मुनिभिर्जैताग्निभिरुपस्थिताः ।
 वानेयपुष्यनिकरैराज्यधूमोद्गमैरपि । ब्राह्मेण वपुषा युक्ता युक्ता मुनिगणस्य ताः ।
 मृगयूथैरनुद्विग्नैस्तत्र तत्र समाश्रितैः । अशङ्कितैः पक्षिणैः प्रगीतैरिव च प्रभो ।
 केकाभिर्नीलकण्ठानां दात्यूहानाञ्च कूजितैः । कोकिलानां कुङ्करवैः सुखैः श्रुतिमनोहरैः ।
 प्राधीतद्विजघोषैश्च कचित् कचिदलङ्कृतं । फलमूलसमाहारैर्महद्भिश्चोपशोभितं ।
 ततः स राजा प्रददौ तापसार्थमुपाहतान् । कलसान् काञ्चनान् राजंस्तत्रैवोडुम्बरानपि ।
 अजिनानि प्रवेणीश्च सुक् सुवच्च महीपतिः । कमण्डलूश्च स्थालीश्च पिठराणि च भारत ।
 भाजनानि च लौहानि पात्रीश्च विविधा नृप । यद्यदिच्छति यावच्च यच्चान्यदपि भाजनं ।
 एवं स राजा धर्मात्मा परीत्याश्रममण्डलं । वसु विश्राण्य तत् सर्वं पुनरायान्महीपतिः ।
 कृताक्रिकश्च राजानं धृतराष्ट्रं महीपतिं । ददर्शासीनमव्ययं गान्धारीसहितं तदा ।
 मातरश्चाविदूरस्थां शिष्यवत् प्रणतां स्थितां । कुन्तीं ददर्श धर्मात्मा शिष्टाचारसमन्वितां ।
 स तमभ्यर्च्य राजानं नाम संश्राव्य चात्मनः । निषीदेत्यभ्यनुज्ञातो वृथा मुपविवेश ह ।
 भीमसेनादयश्चैव पाण्डवा भरतर्षभ । अभिवाद्योपसंगृह्य निषेदुः पार्यिवाञ्जया ।